

כניסת השבת - 18.50
יציאת השבת - 20.00
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 20.42
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

שנה שמינית - גיליון 316
פרשת קדושים תשפ"ב

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פניית הכנסת 'פני יוסף' בשעת אולגה

ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

יום שישי בשעה 17.30 שיעור על פרשת
השבוע: (להאזנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 17.00 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 18.00
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת. ג, אולגה
פרוכים הקאים בש"ה'

בעל המנחת יהודה מביא הסבר נחמד בדרך צחות (הובא במשנת רש"י): הקדמה: ישנם אנשים שוטים שנוסעים פעם או פעמיים בשנה אל צדיקי הדור ומהנים אותם מנכסיהם בתרומות ובפדיונות, ובשל כך מורים היתר לעצמם לעבור על כל התורה כולה, בחשבם שתרומתם וכבודם שיעושים לצדיקים מהווה קרבן כפרה על כל עוונותיהם. ועל אנשים שוטים אילו אומרת התורה 'מפני שיבה תקום והדרת פני זקן' נכון שמצווה עליך לקום ולהדר פני זקן - 'זה קנה חכמה' אבל 'ויראת מא-לוקיך' תדע שהידור וכבוד הצדיק לא פוטר אותך מלירא מא-לוקיך ולקיים את מצוותיו, אלא עליך לקיים את שתי המצוות גם 'והדרת פני זקן' וגם 'ויראת מא-לוקיך'. **מתוק מדבש!**

רציון וסיפור - הכין קפה כל בוקר לאתו - אנה?

מובא במשנה (אבות פרק א' משנה יב): 'הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרון אוהב שלום ורודף שלום'. נמצאים אנו בימי ספירת העומר. בימים אלה אנו נוהגים מנהגי אבלות על פטירתם במגיפה של 24,000 תלמידי רבי עקיבא בפרק אחד מפסח ועד לד' בעומר מפני שלא נהגו כבוד זה בזה. וזאת כדי שנתחזק ב'אהבת ישראל'

וכדי להתחזק בעניין זה, להלן סיפור מדהים על רבנו הגר"א מוילנה (מעובד ע"פ להגיד - חומש המגידים): הגאון מוילנה זיע"א היה עורך מיד פעם גלות. מטרת יציאתו לגלות הייתה להעצים אצלו את תחושת הארעיות של העולם הזה. במהלך הגלות הוא היה מתאכסן אצל יהודים מכניסי אורחים והיה מקפיד כמובן לא לחשוף את זהותו כדי שלא יכבדוהו בשל כך.

באחת הפעמים הוא התאכסן אצל יהודי ירא שמים במשך כשבועיים. בתום השהות, לפני שנפרד ממנו, פנה אליו היהודי ואמר: 'אינני יודע מי אתה? מה שמך? ומה מעשיך? אבל הבחנתי בך שאתה תלמיד חכם, כיוון שישבת כל העת ולמדת. כיוון שכך, אבקש ממך בקשה אחת: האם ראית או הבחנת באיזה מעשה או הנהגה בביתי שטעונה תיקון?' הגאון חשב לרגע ואמר: 'האמת היא שלא הבחנתי בדבר עבירה, אבל הבחנתי בפרט אחד שלא תואם להלכתא דגמרא' ואני אסביר:

מובא בגמרא (יבמות סב', ב') 'אוהבה כגופו ומכבדה יותר מגופו' (וכן פסק הרמב"ם הלכות אישות טו', יט') דהיינו בגדים שהם לתפארת עליך להעניק לאישה יותר ממה שאתה קונה לעצמך. ואילו שאר הדברים כמו מזון ופרנסה, החיוב להעניק לאשתו הוא כגופו דהיינו כמו שאתה דואג לעצמך לא יותר ולא פחות'.

והנה, במהלך שהותי בביתך הבחנתי בך שאתה משכים קום בכל בוקר, מברך את ברכות השחר ומיד ממחר להכין רק לאשתך כוס תה או קפה, ואילו לך אתה לא מכין. וזאת

לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך ולא תישא עליו חטא (יט', יז')

בהבנה ראשונה נראה כי מדובר כאן בשתי מצוות: א. לא לשנוא את החבר בלבב. ב. להוכיח אותו על עבירות שעשה. אבל הרבה מרבוינו (הרמב"ן, הרשב"ם, הרמב"ם ועוד...) למדו שהפסוק כולו מדבר על עניין אחד וכדברי רבנו הרמב"ן: 'ויאמר הכתוב: אל תשנא את אחיך בלבבך בעשותו לך שלא כרצונך, אבל תוכיחנו מדוע ככה עשית עמדי? ולא תישא עליו חטא לכסות שנאתו בלבבך... כי בהוכיח אותו יתנצל לך או ישוב ויתוודה על חטאו ותכפר לו' והנה, ישנם רבים שכאשר אדם פגע בהם הם לא עונים ובעיני עצמם הם צדיקים גמורים, כיוון שהם 'מהנעלבים ואינם עולבים'. אבל לפי הרמב"ן (ועוד רבים) אם האדם הנפגע שומר שנאה בליבו, הוא עובר בכל רגע על מצוות לא תעשה של 'לא תשנא את אחיך בלבבך' ועל מצוות עשה של 'הוכח תוכיח את עמיתך'. **מתוק מדבש!**

רציון אי הפנה מילתא דפדיונותא

אישה אחת במקום ר"ע הייתה אומרת אנה. יום אחד נסעה באוטובוס, ואמרה לנהג: 'אני צריכה לדברך הנהג נכנס לפאניקה, לחץ על הכאן. צעקה האישה: 'אני צריכה לדברך צעמי' אמר לה הנהג: 'אל תדאגי אני 60 לפית החוליות'. צעקה עליו האישה בכעס: 'תולידי אותי פה, לפני שאני אולידי לך את הילדא...'

ואהבת לרעך כמוך אני ה' (יט', יח')

אמר רבי עקיבא 'ואהבת לרעך כמוך - זה כלל גדול בתורה' מה פירוש הצייון 'ואהבת לרעך כמוך' האם זה אומר שאני צריך לאהוב את האחר כמו שאני אוהב את עצמי? ואם כך, אם יש לי בכיס 100 ₪ אני צריך לתת אותם לחבר כי הרי אני צריך לאהוב אותו כמו שאני אוהב את עצמי, והרי אני הייתי שמח לקבל 100 ₪. האומנם?

ונקדים בסיפור: מסופר על רבי משה לייב מסאסוב זיע"א שאמר לחסידיו: 'אני למדתי כיצד עלינו לאהוב את החבר משיחה בין שני כפריים, ששמעתי במקרה.

הראשון אמר: 'אמור לי, איבן חברי, האם אתה אוהב אותי?' ענה חברו: אחי, אני אוהבך בכל לבי הראשון אמר: 'אם כך האם אתה יודע מה מכאיב לי?' ענה השני: 'איך אוכל לדעת מה מכאיב לך?' 'אם כך' סיכם הראשון: 'אם אתה לא יודע מה מכאיב לי כיצד יכול אתה לומר שאתה אוהב אותי?'

המשיך הרבי מסאסוב ואמר - ומכאן למדתי שלאהוב באמת, פירושו לדעת מה מכאיב לזולתך... **מתוק מדבש!**

מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מא-לוקיך אני ה' (יט', לב')
מדוע נאמר 'ויראת מא-לוקיך' לאחר מצוות הידור וקימה?

מן הסתם כיוון שאין לך כסף לשתי כוסות קפה (שהיה יקר באותו האזור) ובכך אתה לא מקיים במדויק את דברי הגמרא כפי שהורו לנו חכמינו ז"ל.

התיישב בעל הבית על כסאו ואמר: 'כיוון ששאלתם, אספר לכם את סיפורי ובכך יובן פשר הנהגתי'.

'בהיותי נער צעיר, עוד לפני בר מצוה, הייתי עילוי. אחד מעשירי העיירה פנה לאבי וביקש ממנו אותי כחתן לבתו. הוא הציע לאבי נדוניה מכובדת, ומעבר לכך הוא גם יצמיד לי מלמד פרטי על חשבוננו שילמדני תורה עד הגיעי לגיל שמונה עשרה, ואני אוכל ואהיה סמוך על שולחנו ואז נבוא בברית הנישואין. אבי הסכים להצעה, נערכו תנאים והכל שריר בריר וקיים. העשיר עמד בכל התחייבויותיו... אני ישבתי ולמדתי בשקידה והוא דאג לכל מחסורי.

חלפו כמעט שש שנים תמימות. והנה, בהתקרב מועד החתונה נודע על אסון נורא, העשיר פשט את הרגל (רח"ל) נהפך עליו הגלגל והוא הפך ברגע אחד לעני מרוד ולא היה יכול לעמוד בהמשך התחייבויותיו... אין נדוניה, אין בית, אין רהיטים.

נערכה פגישה עם אבא שלי שאמר לאבי הכלה: 'תראה, אם אינך יכול לעמוד בהתחייבויותיך אזי אין ברירה אלא לפרק את השידוך, וכך יוכל בני להשתדך עם מישהו שיוכל להחזיק בידו כדי שילמד תורה'.

וכך התבטל השידוך... אני עצמי הצטערתי מאוד, לא היה אכפת לי להתחתן גם ללא פרוטה, שכן כל כך הרבה קיבלתי ממנו אבל אבא החליט אחרת.

חלפו כמה חודשים... השמועה בעיירה עברה מפה לאוזן על ביטול השידוך, ובחור עילוי תלמיד חכם כמוני נחטף מיד על ידי גביר אחר מתושבי העיר שזכה בי כחתן לביתו. וכך התקיימו אירוסין ובהמשך גם נישואין ברוך ה'.

והנה, ה' ישמור, זמן קצר לאחר החתונה לקיתי במחלה נדירה – צרעת. חולי קשה מבפנים ומבחוץ. חותני הזמין רופאים מומחים שניסו לרפא אותי בתרופות שונות, אך לצערי הרב לא עלתה בידם והצרעת עמדה בעיניה.

לאחר תקופה נוספת הגיע אלי חותני בפנים נפולות ואמר: 'תראה יקירי, עשינו הכל למענך כפי שראית, אנא תרחם על בתי שלא תישאר עגונה בשל מחלתך הקשה' בליט ברירה נתתי לאשתי גט פיטורין...

ומה עשו איתי? חולה ללא תקווה... הכניסו אותי ל'הקדש' מקום המיוחד לכל החולים והמסכנים, שם שהיתי ימים שבועות וחודשים. ב'הקדש' היה מקום גם לאורחים שבאו לעיירה ולא מצאו מקום לינה, אני הייתי מוסר שיעורים וחידושי תורה וכל מי ששמע נהנה מאוד.

ויהי היום, התאכסן ב'הקדש' אורח – מקבץ נדבות שבעלותו עגלה פרטית עם סוס, הוא פנה אלי בהצעה ואמר: 'הבחנתי כי אתה בר אוריין, אני שומע שאתה מדבר יפה ואנשים נהנים לשמוע אותך, בא תצטרף אלי, יחד נעבור מעיר לעיר, אתה תאמר דברי תורה ואני אבקש עבורך צדקה, אנשים ירחמו עליך בראותם את מחלתך, הם יתנו לנו נתינות יפות ואנו נתחלק בפדיונות שווה בשווה.' 'אני מסכים' עניתי 'בתנאי שלא תחזור בך ותשאיר אותי זרוק באחת העיירות... אם תרצה להיפרד יהיה עליך

להשיבני לכאן'. הוא הסכים ונסענו יחד.

האיש אכן עמד בהבטחתו... במשך יותר מחודש נסענו ממקום למקום, נכנסנו לבתי כנסיות, אני דיברתי ודרשתי לפניהם, אנשים התפעלו, ריחמו עלי ונתנו הרבה כסף והוא עמד בהבטחתו והתחלק איתי חצי חצי.

ויהי היום, כאשר שכבתי באחד ה'הקדשים' ניגש אלי יהודי נשוא פנים ואמר לי 'נראה שאתה תלמיד חכם ויודע ספר, יש לי הצעה בשבילך, גם לי יש בת חולה בצרעת והיא רווקה, בא נחתן אתכם יחד ותקיימו בית נאמן בישראל'. הייתי קצת עצוב... לאיזה שידוך נאלצתי להגיע? אבל הסכמתי, כי ידעתי שלהצעה טובה יותר לא אגיע.

קיימנו תנאים, נערכו אירוסין ובהמשך נישואין.

והנה, בהיותנו בחדר הייחוד פרצה לפתע הכלה בבכי. 'מדוע את בוכה' שאלתי? 'אני אמנם שמחה על הנישואין, אך אני בוכה על מר גורלי כי הגעתי עד הלום... הייתי פעם כלה בריאה כאשר התארסתי עם בחור עילוי תלמיד חכם, אביו היה רב העיירה שלנו, אבא שלי שהיה עשיר הבטיח להחזיק את החתן על שולחנו, אך אבוי, תקופה קצרה לפני הנישואין אבי ירד מנכסיו (רח"ל) ומשפחת החתן החליטו לבטל את השידוך לדאבון ליבי. חלפו חודשים ומרוב צער ויגון חליתי בצרעת, אנו נאלצנו לעזוב את העיירה ולהתגלגל ממקום למקום עד שהגעתי לנישואין אתך'.

שמעתי את דברי הכלה בקשב רב ואז שאלתי אותה פרטים לגבי משפחת החתן ועוד... ולבסוף אמרתי ליה שנראה לי שאני הוא אותו החתן מהשידוך שהתבטל, סיפרתי לה כיצד גם אני עברתי את אותם תלאות ובהשגחה פרטית משמים סיבבו שאנו נישא לבסוף זו לזה.

שנינו בכינו מהתרגשות... הצטערנו על העבר ושמחנו על העתיד, ויהי לפלא...

הנישואין והחיים החדשים עברו עלינו באהבה, אחווה שלום ורעות. והנה, זמן קצר לאחר הנישואין התרפאו שנינו באורח פלאי ללא שום טיפולים רפואיים.

באותם ימים ראשונים של נישואינו החלטתי שהיות והיא סבלה כל כך הרבה בגללי, שהרי משפחתי הייתה זו שביטלה את השידוך (למרות שאני לא רצייתי בכך) לכן החלטתי שתמיד אתן לה יותר ממה שאתן לעצמי. וכך, מידי יום ביומו אני נותן לה יותר ממה שאני נותן לעצמי וגם אם אין לנו יותר מכוס קפה אחד אני נותן אותו לה.

שמע הגאון את הסיפור ואמר בהתפעלות: 'אתם זכיתם להשגחה פרטית מופלאה שמשמים קיימו את נישואיכם. בכך התקיים בכם 'זכו - שכינה ביניהם' ואם כך, ארצה להישאר בבית קדוש זה עוד שבועיים ימים'.

אחים יקרים! מסיפור מופלא זה אנו רואים עד כמה עצומה היא השגחתו הפרטית של הקב"ה על ברואי ו'דבר א-לוקינו יקום לעולם'. אבל מעבר לכך אנו רואים עד כמה חמורה היא הפגיעה בזולת, שכן בשל ביטול השידוך והצער שנגרם לכלה הצטרע החתן וסבל ייסורים קשים.

ומכאן נלמד כי כולנו אלהיך כפיבוריך ומהענין אלהיך
נלמד כי כולנו אלהיך כפיבוריך ומהענין אלהיך

ה' יזכנו, אמן! שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל

תמר בוארון בת מוזל ז"ל / דינה בת נגיה ז"ל / ימין דדון בן סוליקה ז"ל

יעקב בן רבקה ז"ל / מימון ספירו בן מוזל טוב ז"ל / אסתר פרידה בת פאבל ז"ל

רחל (ירשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: דקל מלכה - להצלחה / מייכאל בן סימי - רפואה שלימה

אורי ישראל - רפוי' / סוזן בת ימנה - רפוי' / אהרון בן מסעודה -

רפוי' / דוריאן הודיה בת נעמי ונועם חן בת שולה - רפואה שלימה